

วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

ISSN 2408-2457 ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑ มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๐

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๑

“การจัดการวัฒนธรรมเชิงพระพุทธศาสนาอย่างยั่งยืน”

สำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

รับทราบ
๒๕๖๐

วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่
ISSN 2408-2457
ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๐ – มิถุนายน ๒๕๖๐

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมการผลิตผลงานทางวิชาการและงานวิจัยด้านพระพุทธศาสนา และสังคมศาสตร์
๒. เพื่อให้บริการทางวิชาการด้านพระพุทธศาสนาและสังคมศาสตร์แก่สังคม
๓. เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนแนวคิดทางพระพุทธศาสนาและสังคมศาสตร์
๔. เพื่อสร้างเครือข่ายและความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันและหน่วยงานต่าง ๆ

คณะกรรมการที่ปรึกษา

พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร. ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์	อธิการบดี
พระราชปริยัติกวี, ศ.ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
พระราชเชมากร, ผศ.ดร.	รองอธิการบดี วิทยาเขตแพร่
พระราชปริยัติมุนี, ผศ.ดร.	คณบดีคณะพุทธศาสตร์
พระครูโสภณพุทธิศาสตร์, ผศ.ดร.	คณบดีคณะครุศาสตร์
พระครูสังฆรักษ์เอกภัทร อภินโน, ผศ.ดร.	คณบดีคณะมนุษยศาสตร์
พระครูปริยัติกิตติธำรง, ผศ.ดร.	คณบดีคณะสังคมศาสตร์

กองบรรณาธิการ

พระครูสุนทรธรรมนิทัศน์, ดร.	พระครูโกศัยพัฒนบัณฑิต, ผศ.ดร.
พระครูสิทธิชัยภักดิ์, ดร.	พระครูโฆสิตสังฆพิทักษ์
พระอนุสรณ์ กิตติวณโณ	พระศรีศักดิ์ ส่วโร
ผศ.ดร.สมจิต ขอนวงศ์	ผศ.นวัชโรจน์ อินเต็ม
ดร.ดำเนิน หมายดี	

บรรณาธิการ พระครูสังฆรักษ์บุญเสริม กิตติวณโณ,ดร.

ผู้ช่วยบรรณาธิการฝ่ายบริหาร นายธีรวัฒน์ จันทร์จำรัส

ผู้ช่วยบรรณาธิการฝ่ายจัดการ พระศักดิ์ดา ฉันทโก,ดร.

นิติกร นายสุขุม กันกา

ปก ภาพ นายกริช อินเต็ม

จัดรูปเล่ม นายธีรวัฒน์ จันทร์จำรัส

งานสมาชิก ผศ.นวัชโรจน์ อินเต็ม

พิสูจน์อักษร รศ.พูนทรัพย์ เกตุวีระพงศ์

ผศ.รวีโรจน์ ศรีคำภา

พระมหาฐิติพงษ์ วรทสสี

ผศ.ฉวีวรรณ สุวรรณภา

ดร.อรอนงค์ วุวงศ์

สมถะและวิปัสสนา : เครื่องมือสำหรับการสร้างความสุขในองค์กร

ดร.สามารถ บุญรัตน์ ๔๙๕

การบริหารทรัพยากรมนุษย์ของการแข่งขันเรือยาวในจังหวัดน่าน

ดร.ธีรทัศน์ โรจน์กิจจากุล..... ๕๐๗

บทบาทของผู้สูงอายุในการสร้างคุณประโยชน์และการพัฒนา

นายไฉ ชีรัมย์ และคณะ ๕๒๐

สภาวะการศึกษาภาษาบาลีในวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช

พ.อ.ดร.เกื้อ ชัยภูมิ ๕๓๒

พระมัลลยเถระในฐานะต้นกำเนิดวรรณคดีพุทธศาสนาไทย

พระมหาพจน์ สุวโจ, ดร. และคณะ..... ๕๓๙

หลักอภิณหปัจจเวกขณะ ๕ ในฐานะเป็นพุทธวิธีดูแลสุขภาพแบบองค์รวม

พระมหาธีระศักดิ์ พลปัญญา,ดร ๕๔๔

พัฒนาการแนวคิดเกี่ยวกับการสวดอภิรกรรมในงานศพ

พระมหาปณิธาน สุเมโธ และคณะ ๕๗๑

การดูแลผู้สูงอายุด้วยหลักจิตตภาวนา

พระมหานิพนธ์ มหาธมมรฤชโธ และคณะ ๕๗๙

การเสริมสร้างความรักแบบยั่งยืนตามหลักพุทธจิตวิทยา

นายทิพย์ ชันแก้ว และคณะ ๕๘๗

การจัดการความโกรธด้วยวิธีการทางพุทธจิตวิทยา

นายธเนศชัย พัฒนะสิงห์ และคณะ ๕๙๙

ค่านิยมทางวัฒนธรรมในยุคทศวรรษที่ ๒๑

นายอิสพงษ์ ไกรสินธุ์ และคณะ..... ๖๑๖

แนวทางการพัฒนาประเทศกับความขัดแย้งในสังคม

ผศ.ดร.ธงชัย สิงอุดม และคณะ ๖๒๕

วิเคราะห์ความแตกต่างของมิชฌาภิภูมิกับสัมมาภิภูมิก่อก่อก

ดร.เจริญ มณีจักร และคณะ ๖๓๖

หลักการพัฒนาตน

นายรุ่งสุริยา หอมวัน ๖๔๕

จริยศาสตร์ : ความสันติในสังคม

พระครูปลัดสุวัฒนพุทธคุณ (ประมาน จันทาโก) ๖๕๒

เปรียบเทียบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระหว่างประเทศไทยกับนานาประเทศ

นายประสงค์ หัสริทธิ์ ๖๕๙

พุทธวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้า

พระครูปลัดมหาเถรานุวัตร (ศรีณภิรมย์ จุลทกกาล) ๖๗๑

การบริหารทรัพยากรมนุษย์ของการแข่งขันเรือยาวในจังหวัดน่าน

ดร.ธีรทัศน์ โรจน์กิจจากุล^{๓๗๔}

บทคัดย่อ

วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มีความค่าและมีความสำคัญสำหรับชาติหนึ่งๆ การที่มนุษย์แบ่งเป็นชาตินั้น ชาตินี้ ก็อาศัยวัฒนธรรมเป็นเครื่องกำหนดนั่นเอง วัฒนธรรมจึงเป็นแบบฉบับของการแสดงออกทั้ง ด้านความรู้สึกนึกคิด และการกระทำของมนุษย์ ในขณะที่ประเทศไทยมีวัฒนธรรมที่หลากหลายแต่ โดยส่วนใหญ่จะเป็นวัฒนธรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางพระพุทธศาสนาเนื่องจากประเทศ ไทยเป็นเมืองพุทธศาสนามาแต่ครั้งอดีตกาล

จังหวัดน่านเช่นเดียวกัน ประเพณีและวัฒนธรรมมีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ปรากฏให้เห็นมากมายในลักษณะของการเกี่ยวข้องกับพญานาค เช่น ประเพณีการแข่งขันเรือยาว ซึ่งเป็นเรือที่มีเอกลักษณ์เฉพาะโดยเป็นเรือที่มีรูปหัวเรือเป็นพญานาค เป็นต้น นอกจากนั้นยังมี สถานที่อื่นๆ ที่บ่งบอกถึงความผูกพันระหว่างรัฐน่านในอดีตหรือจังหวัดน่านในปัจจุบัน เช่น วัดวา อารามต่างๆ ที่มีชื่อเสียงของจังหวัดน่านจะเกี่ยวข้องกับพญานาคไม่ว่าจะเป็นการปรากฏในหน้า ประตู กำแพง ฝาผนัง หรืออื่นๆ

ชาวจังหวัดน่านสืบทอดประเพณีการแข่งขันเรือยาวมาช้านาน แต่รูปแบบการแข่งขันได้ เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา โดยในอดีตไม่มีกรรมการตัดสิน ไม่มีการกำหนดเงินรางวัลและถ้วย รางวัล แต่ปัจจุบันรูปแบบการแข่งขันนั้นมีทุกอย่างที่กล่าวข้างต้น ขณะที่สิ่งที่ยังคงไว้คือเอกลักษณ์ ของเรือและการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (ฝีพายเรือ) ที่ต้องประกอบไปด้วยกระบวนการบริหาร ทรัพยากรมนุษย์ ๕ ขั้นตอน คือ การวางแผนทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Planning), การสรรหาและการคัดเลือกบุคลากรเข้าทำงาน (Recruitment and Selection), การพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development), การประเมินผลการปฏิบัติงาน (Performance Evaluation) และ การให้รางวัล (Rewarding)

คำสำคัญ : การบริหารทรัพยากรมนุษย์, เรือยาว

Abstract

Culture is valuable and important for nationhood. A nation is defined by its own culture. Culture is a pattern of a particular group of people's feeling, thought and behavior. There are various styles of culture in Thailand, however, most cultures are related to the Buddhism. Thailand has been being a Buddhist country since ancient time.

Culture of Nan, a province of Thailand, is also related to the Buddhism. The Buddhist culture of Nan represents itself as Naga figure, which can be seen in the traditional long boat racing. The character of boat is unique as the Naga figure at the

^{๓๗๔} อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน เฉลิมพระเกียรติฯ

สมถะและวิปัสสนา : เครื่องมือสำหรับการสร้างความสุขในองค์กร

Meditation : Tools for creating happiness in the organization.

ดร.สามารถ บุญรัตน์

อาจารย์ประจำวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีความมุ่งหวังที่จะวิเคราะห์เครื่องมือสำหรับการสร้างความสุขของบุคลากรทั้งภาครัฐและเอกชนพบว่า ทศนะทางพระพุทธศาสนามีนวัตกรรมที่เป็นเครื่องมือทันสมัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อต้องการให้มนุษย์ที่อยู่ในองค์กรสามารถค้นหาความสุขได้ทีเรียกว่า สมถะและวิปัสสนามีเป้าหมายของความสุขออกเป็น ๒ ระดับ ได้แก่ ความสุขระดับหยาบ ๆ (โลภียะสุข) คือ การทำความเข้าใจต่อระบบความคิด ความต้องการที่เกินขอบเขตอย่างไม่สิ้นสุด ซึ่งความคิดและความอยากแบบนี้สามารถสร้างความสุขได้ด้วยเครื่องมือที่เป็นสมถะ และความสุขระดับละเอียด (โลกุตระสุข) คือ การพัฒนาปัญญา พิจารณาทุกข์ที่เกิดขึ้นในองค์กร พิจารณาสาเหตุของการเป็นทุกข์ที่เกิดขึ้นในองค์กร ตั้งเป้าหมายของการพ้นทุกข์ของการทำงานในองค์กร และกำหนดเลือกแนวทางการดับทุกข์ในองค์กรก็ด้วยอาศัยเครื่องมือที่เรียกว่า วิปัสสนา

คำสำคัญ : สมถะและวิปัสสนา, เครื่องมือสร้างความสุข, องค์กรรัฐและเอกชน.

Abstracts

This article aims to analyze the tools for creating a happy workforce in both public and private. It was found that in Buddhism point of view has the innovation as the engine of modern social science. To let people in the organization can be called happiness. Simple and intuitive, with the goal of happiness into two levels, including the pleasure of crude (Loki-yasuka) is to understand the system of thought. The demand exceeded the limits indefinitely. These ideas and want can be created the happiness through the samatha tool. And, the intuitive happiness (Lokutarasuka) is to develop intelligence; consider the suffering that takes place in the organization, the cause of the suffering that happens in the organization, the aim to stop the suffering of working in the organization. And set the selection guidelines to stop that suffering in organizations with tools called Meditation.

Keyword : Meditation, Tools for creating happiness, organization.

□) การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาหรือความทุกข์ว่ามาจากสาเหตุอะไรบ้าง เพื่อปรับเปลี่ยนวิธีการ

[illegible]

๖) การวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาจากสาเหตุที่ค้นพบ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในองค์กรโดยเฉพาตัวของผู้บริหารต้องเรียนรู้และศึกษาแนวทางการสร้างความสุขที่กำหนดทิศทาง การเปลี่ยนแปลงอย่างมีเป้าหมายในองค์กร

การดูแลสุขภาพออกแบบมาเพื่อรับใช้สังคมวงกว้างต่าง ๆ องค์การสงฆ์ถูกออกแบบมาเพื่อสร้างความเชื่อและถ่ายทอดหลักคำสอน และยังมีองค์กรอื่น ๆ อีกมากมายที่มีการกิจที่แตกต่างกันไปจากนี้ แต่กระนั้น การสร้าง Happy Workplace ก็เป็นสิ่งที่สำคัญไม่แพ้กัน

[illegible]

ที่กล่าวแล้วเมื่อสามารถกำหนดได้แล้ว วิปัสสนาจะทำหน้าที่ต่อจากสมณะเพื่อยกอารมณ์พื้นฐานสู่การเห็น
 ระหว่างกันผ่านการฝึกฝนอบรมมาดีแล้วสามารถกำหนดอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างกะทันหันพร้อมที่เรียนรู้
 ทั่วทั้งชีวิต

บรรณานุกรม

- ปณฺณโก. (๒๕๕๕). **ก้าวไปสู่องค์กรสุขภาวะก้าวไปเป็น Happy Workplace**. กรุงเทพฯ: อริยสงฆ์ธรรมยุติกนิกาย.
- ปณฺณโก. (๒๕๕๕). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**. กรุงเทพฯ: อริยสงฆ์ธรรมยุติกนิกาย.
- ปณฺณโก. (๒๕๕๕). **คำถาม-คำตอบ เรื่องวิปัสสนากรรมฐาน**. กรุงเทพฯ: อริยสงฆ์ธรรมยุติกนิกาย.
- ปณฺณโก. (๒๕๕๕). **คำภีร์อภิธานวรรณนา**. กรุงเทพฯ: อริยสงฆ์ธรรมยุติกนิกาย.
- ปณฺณโก. (๒๕๕๕). **องค์กรแห่งความสุข (Happy Workplace)**. Potential International Center Co., Ltd.
- ปณฺณโก. (๒๕๕๕). **สร้างองค์กรแห่งความสุข**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://phongzahrn.wordpress.com/2014/01/20/> [วันที่ ๒๕/๐๑/๒๕๕๕].
- ปณฺณโก. (๒๕๕๕). **พฤติกรรมองค์กร**. กรุงเทพฯ: อริยสงฆ์ธรรมยุติกนิกาย.

